

ધોરણ :- 8

ગુજરાતી

13. શરૂઆત કરીએ

અભ્યાસ / સ્વાધ્યાય

Sem : 2

અભ્યાસ

પ્રશ્ન 1. નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો
વિકલ્પ પસંદ કરી આપેલા માં દર્શાવો :

(૧) “શરૂઆત કરીએ” કાવ્યનું સ્વરૂપ કયું છે ?

ખ

(૨) ગીત

(૩) ગઝલ

(૪) ભજન

(૫) મુક્તક

(૨) “શરૂઆત કરીએ” કાવ્યમાં કવિ કહે છે કે..

ખ

(૩) ભૂતકાળને ભૂલી જવાની શરૂઆત કરીએ.

(૪) આવતી કાલને ઉજ્જવળ બનાવવાની શરૂઆત કરીએ.

(૫) આજને સુધારવાની શરૂઆત કરીએ.

(૬) દુઃખોથી નહિ ડરવાની શરૂઆત કરીએ.

- (૩) પોતાની જતને કેવી કરવાનું કવિ કહે છે ? ૧
- (ક) બહારથી દેખાય જેવી સ્વચ્છ સુંદર.
- (ખ) દુઃખોથી ડરી ન જાય તેવી.
- (ગ) બહારથી જેવી સ્વચ્છ સુંદર તેવી અંદરથી પણ સ્વચ્છ સુંદર.
- (ધ) હોઇએ ત્યાં મ્હેકતું કરીએ એવી.

પ્રશ્ન 2. નીચેના દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર એક-એક વાક્યમાં આપો :

(1) કવિ શું મહેકતું કરવાનું કહે છે ?

➤ કવિ આપણે જ્યાં હોઈએ ત્યાં બધું મહેકતું કરવાનું કહે છે.

(2) કવિ પોતાની જતને કેવી કરવાનું કહે છે ?

➤ કવિ બહારથી સ્વચ્છ અને સુંદર દેખાતી પોતાની જતને અંદરથી પણ એવી જ સ્વચ્છ અને સુંદર કરવાનું કહે છે.

(3) કવિ શેન-શેને રખિયાત કરવાનું કહે છે ?

➤ કવિ ઘર, નગર અને સમગ્ર વિશ્વને રખિયાત કરવાનું કહે છે.

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન 1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(1) કવિ આ કાવ્યમાં શું-શું કરવાનું કહે છે ?

➤ કવિ આ કાવ્યમાં આવનારી તમામ ખુશીઓની વાત કરવાનું અને હિંમતથી દુઃખોનો સામનો કરવાનું કહે છે. અંતઃકરણને ગુણોથી સ્વચ્છ અને સુંદર બનાવવાનું કહે છે. જે પરિસ્થિતિમાં હોઈએ તને અનુકૂળ થઈ જઈ ત્યાં સુવાસ ફેલાવવાનું કહે છે.

► ઘર, નગર અને સમગ્ર વિશ્વને પણ રજિયામણું બનાવવાનું
કહે છે. જીવનમાં જે કંઈ મળે તેને સવાયું કરીને આવનારી
પેઢીને એની લેટ આપી આપણા ભાવિ જીવનને ઉઝ્વળ
બનાવવાનું કહે છે.

(2) કવિ કઈ-કઈ વાતની શરૂઆત કરવાનું કહે છે ?

- કવિ નીચે જણાવેલી વાતની શરૂઆત કરવાનું કહે છે :
 - (1) જીવનમાં આવનારી સૌ ખુશીની વાતથી એક નવી શરૂઆત કરીએ.
 - (2) દુઃખોથી હારી જવાને બદલે દુઃખોનો હિંમતથી સામનો કરવાની શરૂઆત કરીએ.

- (3) બાહ્ય સૌદર્યની જેમ આંતરિક સૌદર્યને ખીલવવાની શરૂઆત કરીએ.
- (4) જે પરિસ્થિતિમાં હોઈએ તેમાં આપણા ગુણોથી ઘર, નગર અને સમગ્ર વિશ્વને સુંદર બનાવવાની શરૂઆત કરીએ.
- (5) જીવનમાં જે કાંઈ મળ્યું છે તને સવાયું કરીને એની સોગાત આપીને આવનારી પેઢીને ઉજ્વળ બનાવવાની શરૂઆત કરીએ.

(3) દુઃખો વિશે કવિ શું કહે છે ?

➤ કવિ કહે છે કે દર વખતે દુઃખો આવી પડે તો તેનાથી આપણે શું કામ હારી જવું? આપણે હિંમતથી દુઃખોને જ પરાજિત કરવાની શરૂઆત કરીએ.

(4) કવિ આવનારી કાલને શું આપવા માગે છે ?

➤ કવિ આવનારી કાલને જીવનમાં જે મઘ્યું છે એને સવાયું કરીને એની સોગાત આપવા માગે છે.

પ્રશ્ન : 2 નીચેની પંક્તિઓ સમજવો :

(1) હર વખત શું દુઃખોને માત કરીએ.

➤જીવનમાં અનેક વાર દુઃખો આવે છે તો શું હર વખતે
દુઃખોથી પરેશાન થઈ જવું? આ તો આપણે દુઃખોથી હારી
ગયા કહેવાઈએ. એના જવાબમાં કવિ પડકાર ફેંકે છે કે હવે
દુઃખોથી હારવું નથી. હિંમતથી એનો સામનો કરીને દુઃખોને
જ પરાજિત કરીએ.

(2) કારથી દેખાયએવી જત કરીએ.

►માણસ ભલેને એના શારીરિક રૂપ-રૂગ અને દેખાવથી સુંદર
લાગતો હોય, પણ તને શારીરિક સૌદર્યની જેમ પોતાના
અંતકરણને પણ ગુણોરૂપી સૌદર્યથી સુંદર બનાવવાની
વાત કરે છે. એનાથી માણસ આંતર-બાહ્ય બંને રીતે સ્વચ્છ
અને સુંદર દેખાશે.

પ્રશ્ન 3. નીચેના શબ્દોના અર્થ આપી તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો :

(1) રણિયાત = સુંદર

વાક્ય : પ્રકૃતિનું સૌંદર્ય સૂચિને રણિયાત બનાવે છે.

(2) સોગાત = ભેટ

વાક્ય : પ્રિયાને એના જન્મદિવસ પર ઘણી સોગાત મળી.

(3) માત = હારેલું

વાક્ય : વ્યસનોને માત કરીએ તો જીવન સુધરી જય.

પ્રશ્ન 4. નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશના કમ મુજબ ગોઠવો :

સુંદર, સૌથી, સવાયું, સોગાત, શરૂઆત, સ્વચ્છ

➤ શરૂઆત, સવાયું, સુંદર, સોગાત, સૌ, સ્વચ્છ

પ્રશ્ન 5. કાવ્યમાં આવતા વાત-શરૂઆત જેવા પ્રાસવાળા શબ્દોની યાદી બનાવો :

- (1) માત
- (2) જાત
- (3) રણિયાત
- (4) સોગાત

પ્રશ્ન 6. નીચે એક પંક્તિ આપી છે. તને આધારે બીજી નવી પંક્તિની
રચના કરો :

રોજ સવારે ફરવા જઈએ,
રોજ ઈશ્વરને પ્રાર્થના કરીએ,
રોજ નિયમિત લેસન કરીએ,
રોજ કસરત કરીએ.

THANKS



FOR WATCHING